

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 9 lipca 2010 r.

**Pan
Antoni Smolak
Wójt Gminy Małdyty**

P/10/069 LOL-4101-05-05/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła kontrolę Urzędu Gminy w Małdytach w zakresie realizacji zadań dotyczących wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2007/2008-2009/2010 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację wychowania przedszkolnego w Gminie Małdyty („Gminie”).

Podstawą pozytywnej oceny jest przede wszystkim:

- umożliwienie wszystkim sześciolatkom z terenu gminy zrealizowanie obowiązku przedszkolnego i skorzystanie z tego prawa pozostałym dzieciom w wieku przedszkolnym,
- zatrudnianie nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych,
- prawidłowa realizacja przez gminę obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przejazdu dzieci zamieszkałych powyżej 3 km od najbliższego oddziału wychowania przedszkolnego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w Przedszkolu Samorządowym nr 1 w Małdytach,
- pobierania miesięcznych opłat stałych od rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli w wymiarze przekraczającym pięciogodzinny wymiar ustalony dla podstawy programowej wychowania przedszkolnego, bez wskazania za jakie zajęcia wykraczające poza wspomnianą podstawę opłaty te mają być pobierane,
- niewyegzekwowania od dyrektorów podległych placówek oświatowych obowiązku terminowego składania wniosków o dofinansowanie oraz sprawozdań z wykorzystania środków finansowych.

1. Zorganizowana w gminie sieć placówek przedszkolnych (2 przedszkola samorządowe oraz 2 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych), umożliwiła wszystkim zainteresowanym rodzicom (lub opiekunom prawnym) umieszczenie swoich dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego. Wszystkim sześciolatkom z terenu gminy zapewniono zrealizowanie obowiązku przygotowania przedszkolnego oraz stworzono wszystkim zainteresowanym możliwość skorzystania z prawa do rocznego przygotowania przedszkolnego pięciolatek, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw².

Wskaźnik upowszechniania wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2007/2008 na terenie gminy wynosił 45%. W latach 2008/2009 i 2009/2010 współczynnik ten wzrósł odpowiednio do 58% i 53%, m.in. dzięki uruchomieniu dodatkowo po jednym oddziale w Przedszkolu Samorządowym w Dobrocinie oraz w Szkole Podstawowej w Szymonowie, które współfinansowane były ze środków unijnych i przeznaczone dla dzieci młodszych.

2. Przy zatrudnianiu nauczycieli w placówkach wychowania przedszkolnego przestrzegano postanowień zawartych w § 4 pkt 1 i 2 oraz § 5 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli³ oraz w § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 56, poz. 458.

³ Dz. U. Nr 155, poz. 1288 ze zm.

Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r.⁴ Wszyscy nauczyciele (12 w roku szkolnym 2007/2008 i 14 od 2008/2009) posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe, tj. wyższe wykształcenie z zakresu wczesnej edukacji, pedagogiki wczesnoszkolnej, wychowania przedszkolnego. Nauczycielom umożliwiono korzystanie z dofinansowania różnych form doksztalcania i kształcenia zawodowego. W tym celu, w budżecie Gminy, stosownie do postanowień art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁵, wyodrębniono wymagane środki, w wysokości 1% rocznego planu wydatków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Od roku szkolnego 2008/2009 w przedszkolach samorządowych stworzono możliwość organizowania zajęć i zatrudnienia logopedy w wymiarze po 5h/tyg.

3. NIK negatywnie ocenia przekroczenie dopuszczalnych limitów liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych. Stwierdzono bowiem, że w roku szkolnym 2009/2010 do Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Małdytach, w którym funkcjonowały dwa oddziały, przyjęto 56 dzieci, podczas gdy stosownie do § 5 ust. 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁶, liczba dzieci w oddziale nie może przekraczać 25.

4. W uchwale Rady Gminy nr VIII/91/99 z 1999 r. dotyczącej ustalenia opłat za świadczenia w prowadzonych przez Gminę przedszkolach nie określono za jakie świadczenia ponad podstawę programową one obowiązują, nie uzasadniono wysokości tych opłat oraz nie przedstawiono kalkulacji ekonomicznej tych świadczeń. We wspomnianej uchwale podano, że opłata dotyczy świadczeń za zajęcia dydaktyczno-wychowawcze wykraczające poza zakres określony w podstawach programowych.

W ocenie NIK, brak określenia rodzaju świadczeń, za które pobiera się opłatę i uzasadnienia ich wysokości jest niezgodne z art. 14 ust. 5 w związku z art. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.), zgodnie z którym gmina nie może pobierać od rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola opłat za zajęcia mieszczące się w podstawie programowej, a sposób ustalenia należności winien być racjonalny i stosownie uzasadniony.

---

⁴ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400).

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

5. Dyrektorzy podległych placówek oświatowych nie dotrzyмали terminów określonych w § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r.⁷, w zakresie składania wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego, z uwzględnieniem których, organ prowadzący opracowuje plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli. I tak: dyrektorzy trzech z czterech placówek złożyli wnioski na 2008 r. z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 46 dni, natomiast na 2010 r. żaden dyrektor nie dotrzymał obowiązującego terminu, a opóźnienia wyniosły od 1 do 18 dni. Nie został również zachowany termin do składania sprawozdań z wykorzystania tych środków, ponieważ dwa sprawozdania za 2007 r. złożono z opóźnieniem wynoszącym 1 i 228 dni, oraz jedno za 2009 r. z 6-dniowym opóźnieniem.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) sporządzenie kalkulacji ekonomicznej i wykazu świadczeń objętych opłatą w przedszkolach samorządowych, wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- 2) wyegzekwowanie od dyrektorów podległych placówek wychowania przedszkolnego terminowego składania wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego i sprawozdań z wykorzystania tych środków.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

---

⁷ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. z 2002 r. Nr 46, poz. 430).

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem